Włóczykij i mapa spokoju

dziecięca wyprawa po odporność na trudne sytuacje

• • •

Karty sytuacyjne. Próba Włóczykija

cztery karty do laminowania · jedna na grupę · wielokrotnego użytku

Używane na końcu warsztatu dla grupy 10–12 lat. Przy grupie 6–9 lat kart nie używamy; tam Próbą jest pajęczyna w kręgu.

Fundacja Cuprum Potentia
Jakubów, gmina Radwanice
KRS 0001093075

Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Karoliny Duchińskiej oraz Fundacji Cuprum Potentia. Utwór powstał w ramach projektu pt.: „Włóczykij i mapa spokoju – dziecięca wyprawa po odporność na trudne sytuacje" realizowanego przez Fundację Cuprum Potentia w ramach ścieżki partnerskiej programu „Działaj Lokalnie": Bezpieczna Polska Lokalnie, przy wykorzystaniu środków Fundacji PKO Banku Polskiego. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem zachowania niniejszej informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, posiadanych prawach oraz o projekcie pt.: „Włóczykij i mapa spokoju". Treść licencji jest dostępna na stronie https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.pl

Zrealizowano w ramach projektu „Bezpieczna Polska Lokalnie". Projekt „Bezpieczna Polska Lokalnie" został dofinansowany przez Partnera Strategicznego – Fundację PKO Banku Polskiego i stanowi ścieżkę partnerską, realizowaną w ramach programu „Działaj Lokalnie". „Działaj Lokalnie" jest programem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanym przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce we współpracy z siecią Ośrodków Działaj Lokalnie, w tym ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór.

Jak używać kart

- Cztery karty wystarczą na wszystkie warsztaty. Zalaminuj je raz i wozisz w teczce; nie drukujesz nic na dziecko.
- Każda grupa losuje JEDNĄ kartę, po zbudowaniu i przetestowaniu swojego siedziska.
- Ktoś z grupy czyta kartę na głos.
- Każde dziecko odpowiada na trzy pytania W SWOIM IMIENIU, tak jakby ta sytuacja spotkała właśnie je. Nie opowiada o bohaterze historyjki i nie wciela się w niego. Mówi, co ono samo czuje, co robi i do kogo idzie.
- Odpowiadacie rundą, nie dyskusją: przy każdym pytaniu wypowiada się każde dziecko po kolei.
- Runda jest obowiązkowa, bo to jest moment pomiaru. Jeśli odpowiada tylko najgłośniejsze dziecko, nie macie czego policzyć.
- Prowadzące chodzą między grupami i słuchają. Nie poprawiają odpowiedzi.
- Nie zbieracie odpowiedzi na forum. Nie ma dobrych i złych rozwiązań; jest używanie czterech kroków albo nieużywanie ich.

ZASADA, KTÓREJ NIE WOLNO ZŁAMAĆ

Dziecko odpowiada za siebie, a nie za bohatera historyjki. W żadnej z tych sytuacji nie ma scenki ani odgrywania ról, a już na pewno nikt nie wciela się w osobę, która krzywdzi. Pytamy wyłącznie: co TY byś czuł i co TY byś zrobił. Krok czwarty każdej karty zawsze prowadzi do dorosłego.

KARTA 1 · Wiadomość, która krąży

SYTUACJA
Na przerwie ktoś pokazuje ci wiadomość na telefonie. Jest w niej napisane, że po południu w waszej okolicy wydarzy się coś groźnego i że wszyscy mają zostać w domach. Nie wiadomo, kto to napisał. Kilka osób z klasy już to przesyła dalej.
WYOBRAŹ SOBIE, ŻE TO DZIEJE SIĘ TOBIE. ODPOWIADACIE PO KOLEI, KAŻDY ZA SIEBIE: 1. Co w tej sytuacji jest FAKTEM, a co tylko DOMYSŁEM? 2. Co czujesz w swoim ciele, kiedy to czytasz, i co robisz, żeby je uspokoić? 3. Do kogo ze swojej sieci idziesz i o co konkretnie prosisz?
Bezpieczna Polska Lokalnie · Fundacja PKO · Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce · Działaj Lokalnie · Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności · Partnerstwo Ducha Gór

KARTA 2 · Ktoś został sam

SYTUACJA
Od kilku dni jedna osoba z waszej klasy siedzi na przerwach sama. Wcześniej tak nie było. Ktoś mówi, że to dlatego, że się z kimś pokłóciła. Ktoś inny mówi, że sama tak chce. Nikt nie pytał jej samej.
WYOBRAŹ SOBIE, ŻE TO DZIEJE SIĘ TOBIE. ODPOWIADACIE PO KOLEI, KAŻDY ZA SIEBIE: 1. Co w tej sytuacji jest FAKTEM, a co tylko DOMYSŁEM? 2. Co czujesz w swoim ciele, kiedy to czytasz, i co robisz, żeby je uspokoić? 3. Do kogo ze swojej sieci idziesz i o co konkretnie prosisz?
Bezpieczna Polska Lokalnie · Fundacja PKO · Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce · Działaj Lokalnie · Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności · Partnerstwo Ducha Gór

KARTA 3 · Komentarz pod zdjęciem

SYTUACJA
Pod zdjęciem, które wstawił ktoś z waszej klasy, pojawiły się złośliwe komentarze. Jeden z nich jest podpisany imieniem osoby, którą znacie, ale ta osoba mówi, że tego nie napisała. Zdjęcie ogląda coraz więcej osób.
WYOBRAŹ SOBIE, ŻE TO DZIEJE SIĘ TOBIE. ODPOWIADACIE PO KOLEI, KAŻDY ZA SIEBIE: 1. Co w tej sytuacji jest FAKTEM, a co tylko DOMYSŁEM? 2. Co czujesz w swoim ciele, kiedy to czytasz, i co robisz, żeby je uspokoić? 3. Do kogo ze swojej sieci idziesz i o co konkretnie prosisz?
Bezpieczna Polska Lokalnie · Fundacja PKO · Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce · Działaj Lokalnie · Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności · Partnerstwo Ducha Gór

KARTA 4 · Zgubiona droga

SYTUACJA
Jesteście na wycieczce. Odłączyliście się od grupy i nie wiecie, w którą stronę iść. Telefon ma dwa procent baterii. Zaczyna się ściemniać. Jedna osoba z waszej grupy zaczyna bardzo szybko oddychać i mówi, że nie da rady iść dalej.
WYOBRAŹ SOBIE, ŻE TO DZIEJE SIĘ TOBIE. ODPOWIADACIE PO KOLEI, KAŻDY ZA SIEBIE: 1. Co w tej sytuacji jest FAKTEM, a co tylko DOMYSŁEM? 2. Co czujesz w swoim ciele, kiedy to czytasz, i co robisz, żeby je uspokoić? 3. Do kogo ze swojej sieci idziesz i o co konkretnie prosisz?
Bezpieczna Polska Lokalnie · Fundacja PKO · Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce · Działaj Lokalnie · Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności · Partnerstwo Ducha Gór

Dla prowadzącej: czego szukamy w odpowiedziach

Pytanie 1: fakt czy domysł

Szukamy momentu, w którym dziecko zatrzymuje się przed działaniem. Dobra odpowiedź brzmi na przykład: „faktem jest, że wiadomość istnieje; domysłem jest, że to prawda". Słaba odpowiedź to taka, która od razu przechodzi do tego, co trzeba zrobić, z pominięciem sprawdzenia. Nie poprawiaj na głos; zapisz to w arkuszu.

Pytanie 2: ciało i emocje

To pytanie ma dwie części i obie są potrzebne. Najpierw dziecko nazywa, co czuje w swoim ciele, czytając tę sytuację: gdzie się ściska, gdzie napina, gdzie robi się gorąco. Potem wskazuje jedną z technik, które właśnie przećwiczyło: pięć rzeczy wokół, oddech, palce albo patrzenie przez lupkę.

Odpowiedź „nic nie czuję, bo się nie boję" też przyjmujemy; warto wtedy dopytać: „a gdyby jednak serce zaczęło walić, co byś zrobił?".

Pytanie 3: sieć

Tu najważniejsze jest słowo KONKRETNIE. „Powiem dorosłemu" to za mało. Szukamy imienia i prośby: „pójdę do pani Anny i poproszę, żeby zobaczyła tę wiadomość". To jest różnica między wiedzą a umiejętnością i to ona najbardziej się liczy w pomiarze.

Karta 2 i karta 3: uwaga dodatkowa

Obie dotyczą relacji rówieśniczych i obie mogą trafić w coś, co właśnie dzieje się w tej klasie. Jeśli zauważysz, że grupa milknie albo że ktoś wyraźnie się wycofuje, nie drąż przy grupie. Zakończ ćwiczenie normalnie, a po zajęciach przekaż obserwację wychowawcy, zgodnie ze standardami ochrony małoletnich. Nie relacjonuj tego przy dzieciach i nie wracaj do tematu na forum.

Druk kart

- Format A5 poziomo, karton 250–300 g, laminowane obustronnie.
- Pasek logotypów ścieżki na dole awersu każdej karty, zgodnie z wzorem na poprzednich stronach.
- Nota licencyjna małym drukiem na rewersie, na dole.
- Na rewersie powtórz te same trzy pytania; wtedy dziecko czytające kartę na głos ma je przed oczami.
- Cztery karty to komplet na wszystkie warsztaty. Nie drukuj więcej.

Utwór jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC 4.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Karoliny Duchińskiej oraz Fundacji Cuprum Potentia. Utwór powstał w ramach projektu pt.: „Włóczykij i mapa spokoju – dziecięca wyprawa po odporność na trudne sytuacje" realizowanego przez Fundację Cuprum Potentia w ramach ścieżki partnerskiej programu „Działaj Lokalnie": Bezpieczna Polska Lokalnie, przy wykorzystaniu środków Fundacji PKO Banku Polskiego. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści – pod warunkiem zachowania niniejszej informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, posiadanych prawach oraz o projekcie pt.: „Włóczykij i mapa spokoju". Treść licencji jest dostępna na stronie https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.pl

Zrealizowano w ramach projektu „Bezpieczna Polska Lokalnie". Projekt „Bezpieczna Polska Lokalnie" został dofinansowany przez Partnera Strategicznego – Fundację PKO Banku Polskiego i stanowi ścieżkę partnerską, realizowaną w ramach programu „Działaj Lokalnie". „Działaj Lokalnie" jest programem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, realizowanym przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce we współpracy z siecią Ośrodków Działaj Lokalnie, w tym ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór.